

Sygn. akt I UK 419/13

POSTANOWIENIE

Dnia 19 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Korzeniowski

w sprawie z odwołania J.H.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.
o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 19 lutego 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z 13 czerwca 2013 r. oddalił apelację skarżącego ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego w B. z 23 maja 2012 r.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ubezpieczony powołał podstawę z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. W uzasadnieniu podał co następuje: „Zgodnie z art. 278 § 1 k.p.c., w wypadkach wymagających wiadomości specjalnych sąd po wysłuchaniu wniosków stron co do liczby biegłych i ich wyboru może wezwać jednego lub kilku biegłych w celu zasięgnięcia ich opinii. Jednocześnie, gdy do rozpoznania sprawy potrzebne są wiadomości specjalne, których nie można ustalić na podstawie innego dowodu, sąd powinien z urzędu dopuścić dowód z opinii biegłego sądowego. Tymczasem w niniejszej sprawie Sąd Apelacyjny czynił ustalenia faktyczne na podstawie dowodów z opinii biegłego sądowego z zakresu neurologii i kardiologii w sytuacji, gdy – co wynika z dowodów

znajdujących się w aktach sprawy, do których Sąd Apelacyjny odniósł się w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – ubezpieczony cierpi na schorzenia układu kostnego. Do diagnostyki tego typu schorzeń niezbędna jest wiedza z zakresu ortopedii, której biegli sądowi wydający opinie w niniejszej sprawie nie posiadali. W dalszej kolejności wskazać należy, że na rozprawie apelacyjnej, ubezpieczony przedłożył dokumentację medyczną datowaną na styczeń 2013 r., a więc dotyczącą okresu po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy. Logicznym jest zatem, że ubezpieczony nie miał możliwości przedłożenia tego dowodu w toku postępowania przed Sądem I instancji. Pomimo tego, Sąd Apelacyjny czyniąc ustalenia faktyczne, nie skorzystał z opinii biegłego sądowego posiadającego wiedzę fachową z zakresu schorzenia objętego tą dokumentacją, czyniąc ustalenia samodzielnie pomimo tego, iż nie posiada on wiadomości specjalnych w tym zakresie i nie jest uprawniony do czynienia takich ustaleń bez uprzedniego dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego. Ze stanowiskiem takim nie sposób się zgodzić, co wskazuje na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, dostrzegalną *prima facie*, niewymagającą badania”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (wyżej *in extenso*) nie wykazuje, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem zaskarżenia prawomocnego wyroku. Postępowanie kasacyjne nie jest kolejną (powszechną) instancją. Na etapie przedsądu nie ocenia się jednak podstaw kasacyjnych skargi, które podlegają rozpoznaniu dopiero po przyjęciu skargi do rozpoznania. Spór sądowy podlega rozstrzygnięciu na podstawie prawa materialnego i procesowego. Tak zbudowane są podstawy kasacyjne (art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.). Chodzi więc o błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie prawa materialnego albo o uchybienie przepisom postępowania, jeżeli mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. O ile zasadne podstawy kasacyjne mogą prowadzić do uwzględnienia skargi kasacyjnej (*a contrario* z art. 398¹⁴ k.p.c.), to w szczególnej podstawie przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. chodzi o indywidualne, czyli samodzielne (odrębne od podstaw kasacyjnych) wykazanie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. W konsekwencji brakującego elementu lub uzasadnienia podstawy

przedsądu nie zastępują podstawy kasacyjne ani ich uzasadnienie (art. 398⁴ § 1 pkt 2 i § 2 k.p.c., art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c., art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.).

Skarga kasacyjna ze względu na szczególną podstawę przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. zostaje przyjęta do rozpoznania tylko wtedy, gdy wniosek samodzielnie wskazuje i wykazuje naruszenie konkretnych przepisów prawa procesowego lub materialnego, które bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że wyrok jest oczywiście wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania.

Wniosek nie przedstawia takich zarzutów. Odnosi się do postępowania dowodowego, które skarżący uznaje za niewystarczające, jednak nie zarzuca we wniosku naruszenia art. 217 § 3 k.p.c., tj. że okoliczności sporne nie zostały dostatecznie wyjaśnione do rozstrzygnięcia. Natomiast zarzut łączony z art. 278 § 1 k.p.c. jest niewystarczający. Przede wszystkim dlatego, że proces był kontradiktoryjny i wniosek nie zarzuca niezasadne pominięcie wniosku dowodowego skarżącego. Sąd mógł uznać sprawę za wyjaśnioną do rozstrzygnięcia. W sprawie nie decydowały tylko ustalenia faktyczne, ale także związanie poprzednimi orzeczeniami sądowymi w kilku kolejnych sprawach w aspekcie rzeczy osądzonej, co klarownie zrelacjonował Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Znaczenie miało bowiem spełnienie warunku pięcioletniego ubezpieczenia rentowego w dziesięcioleciu, którego skarżący nie spełniał. Chodzi też o brak we wniosku zarzutu naruszenia prawa materialnego, gdyż to ono decyduje o wyniku sprawy a wcześniej, które dowody miały istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.). Innymi słowy sam zarzut procesowy nie jest wystarczający, gdy nie łączy się z naruszeniem prawa materialnego. Generalnie na etapie przedsądu zachodzi związanie ustaleniem stanu faktycznego, na którym oparto zaskarżony wyrok – art. 398¹³ § 2 k.p.c. W przeciwnym razie zachodziłby dysonans między etapem przedsądu i późniejszym rozpoznaniem skargi z ograniczeniami w zakresie podstawy kasacyjnej z art. 398³ § 3 k.p.c. oraz związaniem z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Granicę ustaleń stanu faktycznego stanowi więc dwuinstancyjne postępowanie przed sądem powszechnym. Nie jest też tak, że każda dokumentacja medyczna złożona przed Sądem drugiej instancji, otwiera dalsze postępowanie dowodowe. W procedurze cywilnej w zakresie takich spraw

wprowadzono ograniczenia, bowiem to do organu rentowego należy w pierwszej kolejności ustalanie czy ubezpieczony jest niezdolny do pracy (por. art. 477¹⁴ § 4 k.p.c.).

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania nie wykazał zatem, że skarga jest oczywiście uzasadniona i dlatego orzeczono jak w sentencji, stosownie do art. 398⁹ § 2 k.p.c.

r.g.